

CHARLES "CHIC" SHAVER

Kε
yöö
ε yän
KURCIN

Kuëen Baibolä in thiäk
in lotrɔ ke Nuëtni

Basic Bible Studies for Youth
Charles “Chic” Shaver

Copyright © 2024
Nazarene Publishing House
K'en gøaar titi ca kε rialikä ε Nazarene Youth International

Mark Gilroy, Editor
Janice J. Greeno, Editorial Assistant

K'en gøaar diaal titi bækən kä [Thok Nath Bible – RUAC KUOTH IN REL RO]

Tin ba guɔɔr ε ɳiic

Ci lōcdä tēeth ke lātdu keel ke raan ɳäthä min pay rō mat!

Ken gɔaarr titi ca ke rialikä ke ɳöö bi kel a thöpi ke juok. Bi thaqñkien liep ke ji amäni römdun in dɔŋ.

1. Luöt gɔaari Baibolä titi

En luöt buök eme ε ɳöö bi Kurcini tin pay rō rīt luäk jek, gaŋ in ba gaŋ rō, kene thuk ruaacni tin dëë comke ε määth mi la Kurcin. Min la lātdu ε ɳöö bi Ruac Kuøth nyuaak ke ke keel, bia pal keel, kä bia wukit mi teke luöt cu mat keel. Ken gɔaarr titi ba ji luäk ke lätni kä nōmo.

2. Male jék

Dieri ke ɳöö bi mal jék ke Kurcin in pay rō mat ke koer guäth mi tot, mi lotde rō ke rey thaakni ti 24 tin paye rō mat thin. Bia cu pal keel rey wukitdä eme. Ke koore, kämnie nämbär kueenä in 1 kene ciɔok buök in ba käp in 1 (nyok ε kä rey warəgakä).

3. Riali rō ikä ke kui kueenä

La guic tin bia wä kuëen ε ɳot guäath in ba lätni ke. Mi tiike thiecn i ke kui luäocni tin thuɔɔk kie luöt kä bääthni tin gööl, moc rō ke wukit yene pətħt̥oru kie kuäär ɳuëtni ke ɳöö bia ke cu mat keel. Tëe ke guäth ti ca päl kä tin kuënke ke ɳöö bi Kurcin in pay rō rīt thieecni gɔaarr thin. Mi /cike bi luänj ke luɔc, ruacni ke pətħt̥or ru kie kuäär ɳuëtni ε ɳot römdun in dɔŋ.

4. Matde thaak mi bi la rom ke ye

Muɔce rō thaak mi bi la rom ke ye rey jookä kene guäath in bia la röme thin, mi lotde rō dere la dhør ran, ke koer juokni bädäk. bia tin cia kōn nyuaak keel nyok ke kuëen, goore en ɳöö bie ɳac mi cike ciɔok buök in ba käp ɳac, kä ino bike cu kam kuëen in dödien kene ciɔok buök in ba käp. Wér ke mi lätni lat eme amäni mi ca kēn bädäk diaal thuk.

Mi /kän Kurcin in jidit kuëen de thuk, lātde je keel ke thaakni tøt.

5. Come ke ciaaj rey ɳäthä

Naj wukit rey jookä ke guec dien ke taa in tääke rey ɳäthä. Com ke ke ɳöö ba cärkién kene tin guiecke gɔaarr piny kä “Guaath gɔɔrä ke kui taa ɳäthä dä” kä guaath in tēe thin. Naj wukit ke ɳöö bia pal keel. En taa kueenä eme be gøaa eløy mi wä Kurcin kene ɳiic teke määth mi røj kamädién.

6. Gøri tin ciaa lat rey römädun piny

Bi lät kä “Gøaarr kä tin ca lat.” Ke kör kä römädun, riali gɔaarr ti tiëeni ikä ke taa in ci teke ɳiicdun. En nemé luäke ji ke ɳöö bi pali ti teke luɔɔtni ti gööl tim kä jake pətħt̥oru kie kuäär ɳuëtni ke ɳöö be te ɳac ke taa in wee ke Kurcin in pay rō mat rey.

7. Ke kör kä mi ci kuëen in joak thuɔɔk

- Thopni cətde min nyooth ji, ε ca thaany ε jin yene pətħt̥oru (kie kuäär ɳuëtni). En pətħt̥or dere je thöp ke ji keel mi tä naath rey palä.
- Thopni təɔw in te gøaarr kä tin cə lat thin kä pətħt̥oru kie kuäär ɳuëtni ke ɳöö bike kule teke gøaarr kä ciaaj duël Kuøth in lätdi.
- Matde cap kä taa in bi wee ke ciaajde rey ɳäthä nhiam. Comke ke ɳöö bike lat rey duël kuøth kene mat ɳuëtni, kä goore en ɳöö bi mat mi tot rialikä ke kuën Baibolä, pal, kene ɳöö bi ran nyin teekädé nyuak.
- Moc rō ke wukit mi läri Kuoth tēth ləaac ke taa gøoyä min ci luäk ran ke ɳöö be la raan kɔaar Yecu Kritho.

Kuëen 1

Ε ήu mi ci tuɔɔk kä yä?

Ték in thuɔɔk

Kε kör guath in ci Jason ε ήac ni Damon, jen ce ciaaŋ in cieŋ ke Damon bεec. Damon tēeke taađde golä mi /ci cäät ke ney diaal tin ci röm ke je. Mëe ci diëeth Jason dąk, Damon cue tä kutde ke yöö be ruaacniķe liŋ kene yöö be je luäk ke taa in däre car ε gøaa mi leny ni taa in dëe luäkni je ε mäthde mi døj. Rey muønja kel kä muøajni kien, Damon cue nyuak ke mäthde ke taa in ce Yecu Kritho jakä määthde kä īno ci tēkde rō cu ger eløj. Cue Jason thieec mi goore määth mi dee tēkde ger bä. Cu Jason ε loc ī ce nhok kä īno cuke cu pal ke pal mi tot kene Damon. En täme Jason tēe ke thiec kel: “Yacä je en yöö cä pal. Yacä je en yöö tēeke mi ci rō ger, kä īno ε ήu ci tuɔɔk ke yöö bä la ram mi göl o?”

Tin ba goor rey Baibolä

Goor luɔoc thiecni titi rey Baibolä.

Mi /ci teke Baibol, tēeke määthni ti Kurcini kene duël Kuoth ti bi lockien teeth ke luäkdu ke yöö bi rō jæk kel.

Wëe teke ciɔɔk Baibolä mi ca gøaar piny i Jøøn 1:12, neme lotde ni yöö bie lep kä bok Jøøn, ciɔɔkä 1, kä båth 12. Pej tin te nhiam tin nyooth tin te rey buok kä Baibol ba ji luäk ke yac buok in goori kene pejde. Goor luɔoc rey Baibolä, kä bie cu gor ke rieetku tin guici.

1. Mëe cä Kritho cøal reydä ke kör kä mëe ci kurcin mi døj yä cøal rey yäthä, Cua ben ε la _____
kä Kuoth (Jøøn 1:12).
2. Ben Kritho rey teekä ran ε määth mi thiak ke raan eløj cøtnike min ca lar ε Kritho ka Nyuuth Jøøn 3:20.
 - a. Ε ήa mi døøj thiik? (Guice kä Nyuuth Jøøn 1:1 bie kule yac.) _____
 - b. Ε ήa mi bi jowde liŋ kene dønjde? _____
 - c. Ε ήu mi goore ī bä lat? _____
 - d. Ε ήu mi be lat mi wäje wä lep thiik? _____
 - e. Yän bä thiik lep idi? (Guice kä Nyuuth Jøøn 3:19.) _____
 - f. Jin ci thiik lep? _____
 - g. Yecu Kritho ja winith en tääme? _____
3. Ε ήu me ci Kritho ben ke yöö be kón bä goor kä be kón kän? (Luk 19:10) _____
4. Kä bok Jí Röm 3:23, ε ήu ci kón pën ε ciék kä gøoy puonyä Kuoth? _____
5. Ε ήu la pek lat duerä, kä rey Baibolä? (Jí Röm 6:23) _____
6. Kä bok Jí Röm 5:8-9, ε ήa ci liw ni wän ke kuí dueerikä? (Guice ka I-ca-yaa 53:6 ke ruaacni køkien tin te nhiam.) _____
7. Kä mëe cä dueerkä lat, ε ήu mō ci Kuoth ε lat? (1 Jøøn 1:9) (Tiitde: 1 Jøøn, cøale “Jøøn in nhiam” kä jen thiacke ke guut buokni Ruac Kuoth in thiak. Jen ε waregak kel kä waregakni Jøøn tin gööl tin ca goor ε Jøøn, ka jiëke je kä tuk buokni Ruac Kuoth in thiak.) _____
8. Køek ruaacni tin te kä I-ca-yaa 55:7 tin lärke ji min deri lat ke kuí kā dueer tin ci ran ke thöp Kuoth ε joc.

“Kä ε laat jiäkni palke dupkien, kä ε ney tin thil cuŋ palke cärkien, ake loc kä Kuoth Nhial, døj be teke køac løaac ke ke, ake bä kä Kuothdan, ke yöö tēe ke pälikä mi diit.”

9. Kä bok Ji ε-pe-thäth 2:8-9, jek kon puoth baaj idi? (Tik thanduk in te luooc in lotro thin):
- a. Ke yöö bi ti juuan ti gow lat
 - b. Ke yöö ba qon ke buomdä i ba mi la cuouj lat
 - c. Ke yöö ba pälikä Kuoth nhok ke ŋath
10. Ke kor kä mi cane puoth baaj jek kä ca kon jakä puaany ti gow rey Kritho, ε ju lot Kuoth ε ke kuidan? (Ji ε-pe-thäth 2:10) _____
11. Ka ε ja min bane Kuoth ŋac ke jε? (Jəon 14:6,9) _____
12. Kuen 1 Jəon 5:13. ε ju mi bi tuook kä ney tin ŋathke ni Yecu Kritho ke thuook pany, Gat Kuoth?
- a. Teke ŋath ke tkek in doraar
 - b. Diw kene i ba tkek in doraar jek
 - c. ŋac kene en yöö ba tkek in doraar jek
13. Mi cä liw en wäri, ε winith dee wä thin o? (Jəon 6:45-47) _____

Thiecnikä ke kui kueenä εme

Min bi raan ε lath lät rey teekäde

- Gor rieet ti tieeni ke taa in ŋaci ro i ε jin gat Kuoth. _____
- Ke yöö en tääme ca yä dieth rey yieekä kä ε yän gat Kuoth (Jəon 3:3-7), Bä kuän teekä goor ke piethdä. ε ju la duoor in nhiam rey miethdä? (Më-thi*w* 4:4) _____

Titi εn wane ke comni ti gow. Tik kel kä mə kä wér ke mi lätdi jε:

- Kuen Baibol du ni ciaj. Nomo ε jen duoor in nhiam rey miethdu. Tok ε ke thuk tin gow tin ca goor ε Jəon—ciook kel kie bëer ti kel kel ke caij. Thiecn*i* ti juuan kä “Tin ba goor rey Baibolä” guäthni diaal bäke ka Jəon.
- Pali ni ciaj. ε ruac ni jin ke Kuoth rey loaacdu.
- Wér duel Kuoth mi la jeki guäth. ε je la duel Kuoth mi kuen ke Baibol thin kä puanyke ni Kritho.
- Tiim ciook buok εme. Diit 119:11 ε jen i, “Yän cä ruacdu lath löcdä, ke yöö /cä ji bile duer duer.” Tiem ciökni Baibolä luäke kon ke luth Kuoth. La tit tiem ciökni buokni tin ba la kuenke.
- Luthni Kuoth. Mi ti ke diw mi duoor goae kie jieke, thieec ro, “ε ju min dä Yecu ε lat?”
- Neeni. Läri ran min ci Kuoth ε lät kä ji.

Ciook buok in ba kääp

“Lijel! Yän cuojjä thok duoël kä doajjä thiik. Mi tee ke ram mi lij jowdä kä lepe thiik, bä ben rec kä jε, bä mith ke jε keel, kä bë mith ke yä keel.” (Nyuuth Jəon 3:20)

Guaath goorä ke kui taa ŋäthä dä

En tääme ti ke ŋac mi roj ke “mee ci tuok kä yä.” Kä ino ba, neme ε jen tuk kä ŋoani ti juuan tin bi nen—teeke ti juuan eloj!

Kuëen 2

Jal kεel ke Kuoth

Tëk in thuɔɔk

Jason jiäk locde. Jen paye rō r̄it ε la Kurcin, kä ce ti ŋuaan ti ca rō ger rey teekäde nən. Kä, jen bā ŋotde kuire ke cärke kene lätke. Jen jiäk locde ke yöö ce gaak ke man ke kör kä mëe ci man ε thiec ke thiec in diq̄k dien ke kuj kä yöö be lät ciëj lät. Jason gäye je i, "Ke kör kä mi ci ran a Kurcin, dä ran cien idi ε la kurcin?" Døj ci rō thieec bā ke thiec emə.

Ke kör kä mi ca gat dap, la kēn cuq wä ke d̄it, amäni tukdien ke jal. Nəmə bā c̄etde ke taa ŋäthä in thuɔɔk. Gat Kuoth ŋicε rō ke jal keel ke Kuoth—käth kel ke wukit.

Tin ba goor rey Baibolä

1. Ke kuëen du ke thuk tin gow tin ca gor ε Jøon, deri ruaacni ti kɔŋ jek tin luotke nie jal keel ke Kuoth bā. Kēn thaŋkién ke ti kiēn?
 - a. Jøon 8:12 _____
 - b. Jøon 1:37 _____
 - c. Jøon 2:5 _____
 - d. Jøon 5:14 _____
2. ε ŋa dä jalān keel ke Kuoth pën? (1 Pi-tər 5:8) _____
3. ε ŋu ci guan jiäkni je lät ka bok Më-thiw 4:1? _____
4. Ca Yecu tiäm ε yon? (Ji Yi-be-ru 4:15) _____
Yon kene duer ke keel epuc? _____
(Yon thiece i, "Derie lät?" Duer ε jen i, "Bæ lät"—kä be cu lät.)
5. ε ŋu mi dee kōn ε lät mi guan jiäkni kuire kōn ikä? (Je-meth 4:7) _____
6. I-ca-ya 59:2 ε jen i, "Duunde yöö dueerku ca kamdu d̄aq̄k yene Kuothdu, ci dueerku je pën yöö be ji guic, ke kuic emə /ce ji lij." Kä min dee yä d̄aq̄k ke Kuoth ε ŋu? _____
7. Dee Kurcin, ke buqm Kritho, duer mi dere car i be lät päl? (1 Jøon 3:9) _____
8. Mi ci Kurcin dueer, ε ŋu de kēn ε lät c̄etnikε min ca goor kä 1 Jøon 1:9 kene 2:1? (tik luoac in goaa ni jen)
 - a. Bike wä i /cike r̄o bi luäk ε dueer ni kēn.
 - b. Ba duerién kuqm piny kä ba r̄o cu pel i /kən duq̄or lät.
 - c. Bike wä kä Yecu Kritho, ba duer lat kä be pälikä cu thieec, kä be cu ŋot ke mi liakε Kuoth.
9. Mi ci Kurcin dueer ka ce duere lär Kuoth, ε ŋu mi bi Kuoth ε ləl? (1 Jøon 1:9) _____
10. Kä bok Jøon 14:21, ε ŋu nyooth kap ŋuotni Kritho ε? _____
11. Kuen Jøon 10:27-29 kä loc thiecnī titi:
 - a. ε ŋa teke tēk mi doraar kä ganje ε buqm Kuoth? _____
 - b. ε yöö bi la del Kritho (v. 27), bā jowdε lij, be yä ŋac, kene ŋu ε nyök? _____

Thiecnikä ke kui kueenä eme

Min bi raan ε lath lät rey teekäde

1. Jäli keel ke Kuoth! Neme lotde ni yöö bi yonni tiam, bi Kuoth luoth, kä bi Yecu guor. Kuoth läre je kon en yöö mi wa kon wä yon, be duop mi baner yon eme tiam yun kie ruotde. (1 Ji Ko-rinth 10:13)
2. Ke rieet ti bëe raar wijdu, duer ε yu (guice kä bok 1 Jøn 3:4 kene Je-meth 4:17). _____

3. ε guath kie guath tin kien rey teekädu tin jeki ro ca ji yon thin ε løy? _____

4. ε yu la capdu mi bi tiam yon kä bi Kuoth cu luoth? _____

Ciok buok in ba kääp

"Thile yon mi ci ben kä ye, mi /ken tuok kä ney dial. Kuoth ε guan yäthä, kä /ce ye bi pal yöö ba ye yam ke buom mi leny buomdun." (1 Ji Ko-rinth 10:13)

Guath goorä ke kui taä yäthä dä

Dup ti gööl ke taa in dee ran ε ciey ciaaj Kurcini min dit gooyde kene pieth bakes jek kä Kuëen ε wä nath thin. Neme ε jen min ca rialikä ε goaa ke Kuëen 3:

Kuëen 3

Yiic ran ke rø ke dup Kuoth

Ték in thuɔ̄k

Jason /cie jen ram kel kärøa min yiic rø ke tøq cieŋä kene tøq in dere jal ala Kurcin. Janice, mi dak wäde duel Kuoth, cua jak kä be teke yøth ε mëe ci tuøok kä Jason ε cué Kuoth thieec ke pälikä kä cué rø cu yac i be cieŋ ke tøq in goor Kuoth ε. Thiecdë min diit en täämc ε jen i, “Ke cár ti yuaan ke kui kä mi gøaa kene mi jiek, dëe je yøc idi min goor Kuoth ε kene min goore i dëe lat? Dëe min la thuɔ̄k yøc idi?”

Dee kòn mi la thuɔ̄k yøc idi? Nëme “Tin ba goor rey Baibolä” be ji luäk ke duøop in deri tøq in goor Kuoth ε kä kòn yøc.

Tin ba goor rey Baibolä

1. Kuën bok Jøøn 17:17. Ca Ruac Kuoth lqar nath idi (εn Baibol)? _____
2. Ruac Kuoth kam je kòn idi mi lotni yöö ε thuɔ̄k? (2 Ti-mo-thi 3:16) _____
3. ε yu mi bi Ruac Kuoth ε lät kä kòn, cëtkë min ca gør kä:
 - a. 2 Ti-mo-thi 3:14-15 _____
 - b. Jøøn 15:3 _____
 - c. Lät Jaakni Yecu 20:32 _____
4. Ke kuëen du ke thuk tin gøw tin ca gør ε Jøøn, deri gøoy Ruac Kuoth yøc kä yicni tin ca lat:
 - a. ε yu mò ci Kritho je lat ke rieet (luëök) guan? (Jøøn 8:55) _____
 - b. ε guaqath in dien te Ruaacni Kuoth (rieetke kie thuk tin thuɔ̄k) ke luøt kä locni neeni kɔkién? (Jøøn 8:37) _____
 - c. Mi ε kòn gaat Kuoth, ε yu mi banø lat ke kui Ruaacni? (Jøøn 8:47) _____
 - d. ε yu mi bi jäæk Kritho mi thuɔ̄k ε lat ke Ruaacni Kuoth (nyuuthni kie yicni ke)? (Jøøn 8:31) _____
 - e. ε yu mi banø lat ke Ruaacni Kuoth (luëök, yiicni, kie ruacde) ke yöö banø teke yøth mi røj kene ték in doraar? (Jøøn 8:51) _____
5. Mi nhøakä Kritho, ε yu mi dëe lat? (Jøøn 14:23) _____
6. Kuën bok Jøøn 20:31. ε yu mëe goøarkε Ruac Kuoth? _____
 ε muc in dien dëe jek mi cä meme yøth? _____
7. Guan jiäkn goore yöö be kòn tiam, duundë yöö ci Kuoth kòn moc yiøw köör ti banø tiamni je. ε “Thep Yieekä,” min la yu? (Ji ε-pe-thäth 6:17) _____
8. Yecu ce guan jiäkn tiam idi kä Më-thiw 4:4, 7,10? _____
9. Kä bok Diit 119:11, ε yu min dëe lätni Ruaacni kie yöö bä rø gaŋ ke duer? _____

Thiecnikä ke kui kueenä εme

Min bi raan ε lath lät røy teekädε

1. ε thuɔɔk tin kiɛn røy Ruac Kuøth tin pay ji luäk? _____

2. ε ŋu mɔ lotde rɔ i dee Kurcin Baibol ε kuɛn ni ciaaŋ? _____

Ciook buɔk in ba kääp

“Yän cä ruacdu lath loacdä, ke yöö /cä ji bile duer duer.” (Diit 119:11)

Guɑath gɔɔrä ke kui taa näthä dä

ε bääl “ŋiic ran ke rɔ ke dup Kuøth,” ti ke baŋ ti kɔŋ ε la Kurcin. Biε wä jek kä kuëen in te nhiam.

Kuëen 4

Ruacdan ke Kuoth

Tëk in thuɔɔk

“Ku raan le ruac idi ke Kuoth mi /ce nen?” Jason cuε lat en yöö Mark, mäthde min thieek dhɔɔrkien, ce thiec mi goaa thiec. Kε kör path ε ci wä, Jason dere la ram min thieec thiec εmø. En tääme, ε la Kurcin mi pay ro rit, goore ni luɔɔcdε. Kä յotde bä tēē ke wukitni ti la guice pale ε la ruaacni baanj. Jason gääc ε wiide, “Ku ran le ruac idi ke Kuoth mi /ce nen, kä dä raan ε lar määthde idi?“

Ram min gør Diit ε jen i: “La liji palä ke runwaŋ lö Kuoth Nhial, ni ciaŋ ke runwaŋ la lärä ji, tin göörä, kä la liepä luɔcdien” (Diit 5:3). ε kón ruaacni comä ti kɔŋ goor tin ca thöp kón ε Baibol ke kui kä min djut in cɔali “pal”.

Tin ba goor rey Baibolä

1. Йäth Yecu je εn yöö dere teke wukit kene guan ke kui palä? (*Mak 1:35*) _____

2. Dëe pal i ney? (*Luk 18:1*) _____

3. ε car ε dien kie taa lɔaac ran ε dien in dee te rey palä ran? (*1 Jí The-tha-lo-ni-ka 5:17-18*) _____

4. ε յu jak pal kä ca bi liŋ, kä bok Diit 66:18? _____

5. ε յu mi dee kón jak ka jek յoani tin pal kón ke kuidien? (*1 Jøøn 5:14*) _____

6. Tëe ke ti ci յicni rø kä thuk ruaacni tin gøw tin ca gør ε *Jøøn* ke kui palä?
 - a. ε banj tin kiεn te ke rami Kurcin? (*Jøøn 16:24*) _____

 - b. ε յu me lot Kuoth ε ke luɔɔc päli kón? (*Jøøn 14:13*) _____

 - c. ε յu mi thiec Kritho ε kä kón ke yöö be thiecnikón kule loc? (*Jøøn 15:7*) _____

7. Ke yöö bä luɔc kule jek, ε յu min dëe lat mi taa palä? (*Më-thiw 21:22*) _____

8. Ke յoani tin kiεn dëe pal ke kui dien?
 - a. Më-thiw 6:11 _____
 - b. Më-thiw 9:38 _____
 - c. Jí Pi-li-pi 1:9 _____
 - d. 1 Ti-mo-thi 2:1-2 _____
 - e. Je-meth 1:5 _____

9. ε յu mi dee Kurcini kän “Jiēne, kä pale ke yöö /cia bi pen rey yomä. Epuc Yiëë goore latde, kä puɔny nyuäne”? (*Më-thiw 26:41*) _____

10. Ken pali tin gow ke pali ti te idi? (Tik luoooc in goaa ni jen)

- a. Lat ran ke ruaacni ňäthä, tin thuok
- b. Bi rieetku la rieet luthä kä luotke ni min latdi
- c. Bike ben ni rey loaacdä

Thiecnikä ke kui kueenä eme

Min bi raan ε lat h lät rey teekäde

1. Gori ňoani tin goori eloy piny tin bi ruac ke Kuoth ke kuidien (taa ciej, määthni, duel goorä, lät gorä duel goorä tin ba ba lat cäj, ε wee wa). _____

2. Ci ro moc ke thaakni ni cianj tin bi la pal ke ji? ε cänje mi goori pal ke cänj keeliw, ε wukit kene guaath in dien deri nhök ke palu ni cianj. _____

Ciook buok in ba kääp

“A mäni tääme thile duor mi cia thieec ke ciötda. Thiëce, kä bia je jek, ke yoo bi tëth loaacdun cu roj.” (Joon 16:24)

Guaath goorä ke kui taa ňäthä dä

Diewä je /kenie már car en gooyde kie ditde ke ruac ke Kuoth Nhial. En nhök kene puoth in ce nyuoth kon lepke locd*u* ke yoo bie lät kä duor, /cie jen?

Kuëen 5

Mi nyuek kən ke Kuoth

Ték in thuɔ̄k

Määthni däaj lä römkə ke rew lätni ke wär mä min ce la pay en täämē. Damon, Jason, Janice, kene ney dhieec kəkiən ca rø mat ke yoo bike pal, ba Baibol kuən, kā ba rø com ke taa in dee yathdiən rø rep. Ke kör kā römdien in joak, pal Angela cue jooç. Jen la goore je en yoo dee Kuoth ben rey teekäde ke guaath mi bäär kā ino ci Kuoth pale cu lij. Jen ce pal i, "Kuoth, yän yathä ji en täämē, e leny taa in wän! Yän görä yoo bää lōcdu jakä tēeth, bää ji lätdi kā, kā bää tēkdä kene kuakä diaal nyuak ke ji."

Jääk ni Pøl ce mi cētke nōmō car bää: "Kā eno, mi mith yen kie math yen, kie en duɔ̄or o bia lat o, latdē kēn dial ke kui puonyä Kuoth" (1 Jil Ko-rinth 10:31). En min ba kuən nyooth e kən taa in ruaac t̄iti ke thuɔ̄k.

Tin ba goor rey Baibolä

1. Kä bok Më-thiw 22:36-40:
 - a. E pek mi n̄indi mi dëe nhök ni Kuoth? _____
 - b. E pek mi n̄indi mi dëe nhök ni ji thieekäda _____
 2. E pek mi n̄indi mi dëe nhökdä nyuoth Kuoth kene thaaj nath? (1 Jøon 5:2-3) _____
 3. Ke yoo bi waŋ bël rø riow a be rø cak, e yu la lätrø mo? (Jøon 12:24-25)
 - a. For a grain of wheat to produce a great harvest, what must it do? (John 12:24-25) _____
 - b. Mi latdä ni Yecu Kritho ikä a ci mo lat lōaacdä, e yu mi bi guan e lat? (Jøon 12:26) _____
 4. E la Kurcin, taa ke cär ti jidiëtni ke maar rey teekädä ke kui marädä ke Kuoth. Mi e yän "rey Kritho" (Kurcin, mi ci rø mat je), ci taađe me wal teedi? (2 Jil Ko-rinth 5:17) _____
 - a. Maarä min pay tuɔ̄k ke kuak wec muɔ̄on:
 - 1) En täämē görä yoo [ba thöp] [ba taaw rø] kēn yøakni (Gol min la luɔ̄oc kā ke) (Luk 6:38).
 - 2) Tik cär daŋ diɔ̄k ke kui yøakni, cētke min ca gor kā Jil E-pe-thäth 4:28:
 - A cueer palke kuél.
 - Lätni e bum.
 - Bää tin diaal tin görä jek.
 - Bi nyuaak ke can.
 - Cärä /ce te ke luɔ̄t.
 - Bää goori mi duŋ diit.
 - b. Maarä min pay tuɔ̄k ke thaaj nath:
 - 1) E yu mi bää lat kā thaaj nath? (Jil E-pe-thäth 4:32) _____
 - 2) Yän dëe [je løk] [je goor] (Gol min la luɔ̄oc kā ke) mat ke ney tin thil yath ke yoo bää cieŋ ke cian curjñi (2 Jil Ko-rinth 6:14).
 - c. Maarä min pay tuɔ̄k ke roɔ̄dä:
 - 1) Ke gandé ke puɔ̄nydä kene tin bää lat, bää tim en yoo e yu? (1 Jil Ko-rinth 6:19) _____
 - 2) E yu min dëe lat ke thaaknikä kene banj tin dëe jæk? (Jil E-pe-thäth 5:15-16) _____
5. Kä ram nhök gaatman _____ (1 Jøon 2:10), kā ram mi nyir däman _____ (1 Jøon 2:15-16).

6. Ε ḷu mi goor Kuoth ε i banε je liak? (1 Jil Ko-rinth 6:20) _____
7. Ε ḷu min bi tuok mi wā kuäär Kuoth jakä min dit ni jen rey teekädä (Ε bi Kuoth ε geerε)? (Më-thiw 6:31-33) _____
8. Mi wä kòn tēkdan wä nyuaak ke Kuoth ke taq in nhöké kòn, ε ḷa mi bi mi duj diit jek? (Mak 10:28-30) _____

Thiecnikä ke kui kueenä eme

Min bi raan ε lath lät rey teekädε

Tëe ke dup ti ḷuaan ti dee ran tēkde nyuak ke Kuoth. Gɔri dup daajj dhieec tin deri tēkdu nyuak ke Kuoth:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Ciook buok in ba kääp

“Kä eno, mi mith yen kie math yen, kie en duɔɔr o bia lat o, latde ken dial ke kui puonyä Kuoth” (1 Jil Ko-rinth 10:31)

Guaqath gɔɔrä ke kui taq ḷäthä dä

Ci ney ε ḷac en yöö tēeke tēth lōaac mi nyuak kòn tēkdan ke Kuoth. Tēeke duɔɔp mi dɔŋ bä mi nyuäk ke nath mi lär kòn thqajj nath Kritho, coale nén. Kuëen in dɔdiēn bē ruac ke kuide en meme.

Kuëen 6

Nyuaak Näthädä

Tëk in thuɔɔk

Angela ce tëth lœaac jek rey teekadë mi /kene ḡac i dee tuɔɔk amäni mëe ce tëkde cu thöp Kuoth. Ce bæ jek en yöö naath göörke tqa in ca ger ni lœcdë bæ—däman in diit elɔŋ, Carl. Angela dierke je ε mäthni Carl tin paye jek kene cäapkien. “Yän kuece min dëe lqr je kie duɔɔp in dëe je cuɔɔp lœcdë ke tqa in ci Yecu tëkdä ger ke je,” läre je mäthniké kene ney tin palke keel. “Mi wi yä luäk ke pal, ḡäthä je en yöö bi Kuoth duɔɔp nyoth mi bæ jek ni je.”

Angela ce ḡiic mi gøaa jek ni wän: ney ti ḡuaan jékë gëér teekä mi gøaa ke Kritho kä /ca je wä lat ney kɔkién. Nëndu ε yöö bi mi ci Kritho ε lät kä ji nyuaak keel ke naath.

Tin ba goor rey Baibolä

1. Kä ke kör kä mëe ci Kritho wut in te ke yiey ti jiak jakä gøaa, tëe mi cue lar je. ε ḡu la luɔt “rami wä min ca lät kä je lar” min ci jek th̄in? (Luk 8:39) _____
-
-
-

2. Thuk ruaacni tin gøw tin ca gør ε Jøøn ḡieecke nath ke luɔt lat ruaacni ke min ca lät kä ji:

- a. Ke yöö bi duɔɔr nen (kie bie lar nath) ε nyuaak kä (kuany kel):

a. Min ca ḡiic kä ji ε thuɔɔk.

b. Min ci lij kä ram mi dɔdién.

c. Min ci nen kä ci lij—ke nëndu kärøa. (Jøøn 3:32)

- b. ε ḡu ε lät An-de-röw je kä Jøøn 1:40-41? _____
-

- c. ε “lat in dien” min lar Yecu i ci Kuoth wee bane lat? (Jøøn 6:28-29) _____
-

- d. ε ḡu min lar Yecu je i bane lat kä Jøøn 15:16? _____
-

3. Mi luɔcdú ε la Kurcin ε jen min diit in ci tuɔk rey teekadú, ε muc ε diit in dien deri thöp rami dɔdién? _____
-
-

4. ε ḡu lär Yecu ε kón i bane lat kä Më-thiw 28:18-20? _____
-

5. ε tqa in dien ëë ca nyooth ëë Kurcini tëe wal ke nhökdien ke Kritho? (Lät Jaakni Yecu 8:12, 35-38) _____
-

Ci cianj ḡäthä εmε wä lœcdú? (Guic min dee rø lot kä t̄iti)

Yøøn Taa cärä th̄in

Ëëy /Kæn ḡac i kule a mi diit iñø

6. ε ḡu la min bi ney ti ca Kritho ḡäth jek? (Jøøn 3:18) _____
-

7. Mi waq Kritho wä guɔɔr, ε jen i be ḡu lat? (Më-thiw 4:19) _____
-

8. Kä bok 1 Pi-tør 3:15, dëe rø rialikä idí ke yöö bæ ram mi thieec nyin Kritho lar je. _____
-

9. Ε winith mëe ci Paul röm ke nath kä cue Ruaacni teekä Kritho nyuaak ke ke? (*Lät Jaakni Yecu 17:17; 20:20*)

10. Ε ḷu mi banε nëndan jakä pek kä lät Kritho kärɔ? (*Jɔɔn 14:6*)

11. Ε la nëen Kritho, ε ḷu bi la ruac in banε nööj nath?

Jɔɔn 3:16

Ji Röm 6:23

Ji Röm 3:23

I-ca-yaa 53:6

Jɔɔn 1:12

12. Ke kör kä mi ci ran Kritho nhök ε la kändε, ε ḷu la latdan ke kuï dien? (*Lät Jaakni Yecu 14:21-22*)

Thiecnikä ke kuï kueenä eme

Min bi raan ε lath lät rey teekädε

1. Nën tëë ke guath diɔk: (1) Tëkdä mëe /kən rɔ ni riṭ ε la Kurcin; (2) Taq in luɔcke yä ε la Kurcin; (3) Ε ḷu lot Kritho je rey teekädä. Gør mi tot mi ci Kuoth ε lät kä ji mi deri nyuaak kel ke määthdu.

2. Gori ciööt neeni daj diɔk piny ti njaci puanykiien kä njaci je en yoo goor ken Kritho. Pali ke kuidien kə moc rɔ ke guaath mi bi guicni tēkdien.

1. _____
2. _____
3. _____

Ciook buok in ba kääp

“Bia, guɔɔre yä,” cu Yecu ke jiök, “kä bä ye jakä dëep nath.” (*Më-thiw 4:19*)

Guath gɔɔrä ke kuï taq njäthä dä

Ke yoo en tääme cie njac i bi ney kɔkiien dhil lar Yecu Kritho, dɔj deri dual ke lätni de. Ε winith bi buɔm mi bi ruac ke ji jek thijn kä duali? Nomo ε jen min banε ruac thijn kä kuëen in dɔdiɛn.

Kuëen 7

Reydä cε thiaan ke Yiëe Kuoth

Tëk in thuɔɔk

"Kuoth, njaci pek nini tin göörä yöö bā cieŋ ke kuidu. Liemä jī ke pälikä ke yöö la malä dueer nhiamdu. Yän göörä je elɔŋ en yöö dëē lɔcdū jakä teeth. Yän göörä yöö bā nyuɔɔth nath ε gøoy ε jéke ε ram mi guur Jī. Yän göörä buɔɔm lɔaac mi bā lätni ciötdū naath ε bum. La cétde ke mi la jakä ni lɔcdū kā jiäk ε nyɔk. Deri teke mi thil rey teekädä, Kuoth?" Nemε ε pal Jason mi ce lat ke lɔcdē keeliw.

Jason /cε te kärəa ke tqa in goor lɔcdē yöö bε Kuoth lätdika duundē yöö thile je buɔɔm mi rɔŋ. En luɔɔc kā kā nemε gääc wuɔth nath cε joɔc: bi kɔn teke buɔɔm Kuoth mi dijt mi bëe ke Yiëe. ε jen ëë lär Paul ε Kurcini tēe teke kεel ke wukit dε "kā a thiän ni yen ke Yiëe" (Jī ε-pe-thäth 5:18).

Tin ba goor rey Baibolä

1. Yecu cuε wukit mi dijt naŋ ke ŋiicni jaak ke Yiëe in Gøaa in Rel Rø. Cu John thiąŋ ŋiicni tɔtɔ gøaar kā duɔɔr:
 - a. ε ŋa ci Yecu je lar i bi kɔn kám ŋath mi bi pi teekä loony rey raam εmø ke Kuoth (cetnikε löny píini)? (Jøɔn 7:38-39) _____
 - b. ε ŋa bi kɔn ŋieec? (Jøɔn 14:26) _____
 - c. ε n Yiëe thukä latdε ruac nenä ke kui ŋa? (Jøɔn 15:26) _____
 - d. ε guŋ (Jøɔn 3:5) _____

2. ε ŋa cu jaak Kritho buɔɔm in bi kεn a nëen jek thin o? (Lät Jaakni Yecu 1:8) _____

3. ε ŋu cu Thol (Pøl) ε goor rey ŋäthä, kā jen cε Kritho nhøk ni wän? (Lät Jaakni Yecu 9:17) _____

4. ε n tin nyuɔthkε thil rialikä ke rø kā duel Kuoth Jī Ko-rinth ke cär ti jiäk, cetnikε tieel, mi nyothni yöö ŋotke teke idi? (1 Jī Ko-rinth 3:1, 3) _____

5. ε ŋu la lat Yiëe Kuoth in Gøaa in Rel Rø mi jak kɔn kā ti gøw kā ba kɔn ley ke kui Kuoth? (1 Pi-tør 1:2) _____

6. ε ŋu ci Yecu je pal ke kui jaaknikε? (Jøɔn 17:17) _____

7. Mëe ci Kuoth Kurcini tin nhiam kám Yiëe in Gøaa in Rel Rø, ε ŋu ci Kuoth ε lat ke lockien tin ci ŋäth? (Lät Jaakni Yecu 15:8-9) _____

8. ε ŋu mi banε lät kā ti diaal tin jake Yiëe kene puɔny kā jiäk? (2 Jī Ko-rinth 7:1) _____

9. ε pek mi nindi min goor Kuoth ε i banε a ti relke rø? (Baiboli tin ca goor gööli teke ke rieet ti kɔkiεn ke jen car kel emε: "mi rel rø," "mi ley leeey," kie "mi thil mëny") (1 Jī The-tha-lo-ni-ka 5:23) _____

10. ε ŋa mi bi yä jakä "mi ley leeey"? (1 The-tha Jī -lo-ni-ka 5:23) _____

11. Jen ŋut _____ jake yä kā bā lɔar kā "ŋut duirä kene liaa." (Jī Röm 8:2) _____

12. Ken cär Ji Ko-rinth tin jiäk ca nyooth ε ken en γῳ thile ke ciaj Kurcini mi ῥῷ reydiεn? (1 Ji Ko-rinth 13:13)

13. Yän dëe nhök Kuoth jek kä _____ (Ji Röm 5:5).

14. Ke kor ka mi ci Yiē in Goaa in Rel Rō γα thiäjη, /cä bi le ηot ke mi ciējη ke _____, duunde γῳ ke _____ (Ji Röm 8:4-5).

Thiecnikä ke kui kueenä εμε

Min bi raan ε läth lät rey teekäde

1. Ε ηu min la maarä en täämε ke Yiē in Goaa in Rel Rō?

2. En ciaj Kurcini mi ley lεey kä ca bum ε mi ci thiaqη ke Yiē, ε λονγη ni kä ney κοkiεn. Derie nhök εn γῳ bi puɔnydu thiaqη ke Yiē? Titi ke dup ηuan kä ke:

- Thiec Kuoth ke γῳ be ji moc ke Yiē in Goaa in Rel Rō (Luk 11:13).
- Thopni tëkdu κεeliw Kuoth ala muc mi tëk (Ji Röm 12:1-2).
- Kämni Kuoth locdū ke γῳ be je lak (Lät Jaakni Yecu 15:8-9).
- Nhoake Yiē in jak nath kä lεy lεey ke ηαthdun ke je (Lät Jaakni Yecu 15:8-9; 1 Ji The-tha-lo-ni-ka 5:23-24).

Ciook buok in ba kääp

A kuoth malä puɔnyde jak yε kä lεy lεey, kä a yiēedun, ke tieydun, ke puɔnykun ba yop a puɔth a thil bël ke cäj benä Kuaran ni Yecu Kritho. (1 Ji The-tha-lo-ni-ka 5:23)

Guaath goorä ke kui taaq näthä dä

Tëth loaac mi dijit ke min ci lat amäni täämε ke kui kueenä εmε kene jalu ala Kurcin. /Cu je päl! Kä tiimε, /ci tee εn wanε kärjadu. En kuëen in dodien be ruac ke kui kä memε.

Kuëen 8

Ram kel kä ji ciën

Ték in thuɔɔk

Jason ce ciën jek. Damon, Janice, ke Angela ke ji dhhaar emə bā. Kä ken bā, teke ke run ti päär, wäke duel goorä kel, kä nyuaak kēn cár ti ɳuaan ti gow. Kä jen bā, en dhör eme ci Jason ε jek tēē ke maar mi diit mi bälke amäni määth. Jen bā matde røode ke ji duël Kuoth in paye jek, cētke Mandooj ni Reed mi teke run ti 80 kene Jimmy mi teke run 7. Min ci Jason ε ben ɳac ε la Kurcin ε yöö, kēn Kurcini tin thuɔɔk lake cuq däman kie nyiman. Neme bā dere tuoɔk kä ji! Jen dhör in payi jek me coale “Duel Kuoth.” La goorε en yöö bi ji dhhaarun rey Kritho nyuoth nhök mi diit.

Tin ba goor rey Baibolä

1. En Baibol lotε ni ney tin guɔɔrke Kritho ke dup ti ɳuaan. Gør ciött diɔk tin lär ke kēn kui jaakni kä Lät Jaakni Yecu 11:26:

- a. _____
- b. _____
- c. _____

2. Ke yöö banε a lät keel ε la Kurcini, thaqaj guaathni Duel Kuoth la coal je i _____ (1 Ji Ko-rinth 12:27).

3. ε ɳa la wiç duël Kuoth? (Ji ε-pe-thäth 5:23) _____

4. ε ɳu mo ci Kritho je lat mi nyooth diit in diit ke duel Kuoth kä je? (Ji ε-pe-thäth 5:25) _____

5. ε yöö bā la raan duël Kuoth, ε ɳu mi bi la maarä ke Kritho? (Ji ε-pa-thäth 5:24) _____

6. ε guaath mi lélke ɳu thin mo ci Pøl naath wä ɳieec ke taq cieŋä rey Kritho? (1 Ji Ko-rinth 4:17) _____

7. ε goaar tin kiɛn kä Ruaacni thuk tin gow tin ca gør ε Jøøn ɳiecke ji ke taq Duël Kuoth?

- a. Bi wec muøøn je ɳac idi i ε yän ram kel kä ji duël Kuoth tin thuɔɔk (ran kœar Kritho)? (Jøøn 13:35) _____

- b. ε lat in dien ci Peter kene pøhtori tēē ci lø ben kore je lät kä duel Kuoth? (Jøøn 21:16) _____

8. Kuen bok 1 Ji Ko-rinth 11:23-26. Duel Kuoth wäken ke mi tiemke lat eme, ε coali “Mieth juray kene math riem” kie “Mieth Kuar ni Yecu.” ε ɳu mi banε tiim mi wa kēn Mith ke juray kene riem? _____

9. ε taq in dien dëe cieŋ ni dämaar kie nyimaar dhör duël Kuoth? (Ji Gä-lëë-cia 6:2) _____

10. Mi wä Yiëë in Gøaa in Rel Rø nath moc muc, ε ɳu lotde mɔ? (1 Ji Ko-rinth 12:4, 7) _____

11. Thaqaj duël Kuoth teke ke buøm mi duuŋ diit kene nhök, kä køkiɛn /cike te inø. Kä ken duël Kuoth daŋ rew titi ε medien reydiɛn min deri goor bi lat kie bi la ran thin? (Kuany kel)

a. Duel Kuoth kä Je-ru-tha-lém (Lät Jaakni Yecu 4:32-33)

b. Duel Kuoth kä La-o-di-thia (Nyuuth Jøøn 3:14-17)

12. Ε νu ëë ca loc ε Kurcini tēë nhiam kä ŋiicni jaakni, matdiēn ke rø, tol jurayä, kene pal? (Lät Jaakni Yecu 2:42)
-
13. Ε νu mo bā lat ke tiit mi diit mi bi lōc Kuoth kule jakä tēeth? (*Ji Yi-be-ru 10:25*) _____
-

Thiecnikä ke kui kueenä eme

Min bi raan ε lath lät rey teekäde

1. Ε ti kiēn la thaqaj mucni—muc ti dit—tin ci Kuoth ε kām ji ke yöö bi duel Kuoth rialikä? _____
-
2. Ke ḥathdu, ca ji mat keel ke Yecu Kritho kä, ke taa Yieekä, ke Kurcini tin diaal tin thuɔok. Goore en yöö bi rø mat duel Kuoth. Mat naath eme goaaε eløj, kä ca rialikä ke yöö be Kurcini diaal jakä mät keel. Ke luäk duël Kuoth in pali thin kene pāhtor, bi yot ke mi wii nhiam rey ḥäthä Kritho. Dëë rø mat duel Kuoth ke kui kä titi: _____
-
-

Ciook buok in ba kääp

"Cuare mætdan keel päl, cætke ciaj in teke thaqaj nath, kä cuomne rø eløj ke yöö ci cäj thiäk." (*Ji Yi-be-ru 10:25*)

Guæath gørä ke kui taa ḥäthä dä

Tëth lœaac mi diit eløj ke yöö ci kuëen eme thuk! Nïn ti gow ε nhiamdu mi yotdi ti rey Kuäärä Kuoth!

Yiec kä mi rel ro

CIÖT

Cä g̱aaṛ Baibolä tin luotke r̡ ke kuëen kä ɻuëtni thuk

PATHTOR

RAM MIN ɻIIC JI

CÄJ

/Cu raanjak kä ḇii dẖal ke yöö εjin yuet mi tot, duunde yöö lätni duẕr ε la raan
yäthä kä ruaac in ruac ke j̱ii, rey teekä, rey nhokä, rey yäthä kene rey buøyä.

Gəaar kä tin ca lat

Ciöt _____

Duəəp in dëe jek ni raan _____

Cäj _____

Nämbär kueenä	Cäj ε ritde rø	Tin deri lat kε kui kä duəər
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		

Kuëen 1

Lijel! Yän cuŋjä thok duēel kä dəayä
thiik. Mi tēe ke ram mi liŋ jəwdä kä lepe
thiik, bä ben rec kä je, bä mith ke je keel,
kä be mith ke yä keel.

NYUUTH JQON 3:20

Kuëen 2

Thile yən mi ci ben kä ye, mi /ken tuɔk
kä ney dial. Kuoth e guŋn yäthä, kä /ce
ye bi päl yöö ba ye yəam ke buəm mi
leny buɔmdun.

1 JI KO-RINTH 10:13

Kuëen 3

Yän cä ruacdu ləth lɔcdä, ke yöö /cä ji
bile duer duer.

DIIT 119:11

Kuëen 4

A mäni tääme thile duɔor mi cia thieec
ke ciötda. Thiëce, kä bia je jek, ke yöö bi
tëth ləaacdun cu rɔŋ.

JQON 16:24

Kuëen 5

Kä enə, mi mith yen kie math yen, kie εn
duɔor o bia lat o, latde ken dial ke kuŋ
puɔnyä Kuoth.

1 JI KO-RINTH 10:31

Kuëen 6

Kä cue ke jiök i, “Bia, guɔɔre yä, kä bä ye
jakä dëep nath.”

MĘ-THIW 4:19

Kuëen 7

A kuoth malä puɔnyde jak ye kä løy lëey,
kä a yiëedun, ke tieydun, ke puɔnykun
ba yop a puɔth a thil bël ke cäy benä
Kuaran ni Yecu Kritho.

1 JI THE-THA-LO-NI-KA 5:23

Kuëen 8

/Cuare mətdan keel päl, cətke ciaŋ in
teke thaŋnath, kä cuəmne rə eləŋ ke
yöö ci cäy thiąk.

JI VI-BE-RU 10:25